

Sataman Ilta 17.9.2023

Mikko Rötö

”Tyrannin leivissä”

”Uuniin vai duuniin?”

Ottakaa halutessanne tekstin käsittelyn avuksi seuraavat pohdintakysymykset:

1. Mitä teksti kertoo Jumalasta, Jeesuksesta tai Jumalan suunnitelmasta?
 2. Mitä teksti kertoo ihmisistä?
 3. Mitä tämän tekstin pohjalta teet elämässäsi hyvin? Entä minkä pitäisi muuttua?
 4. Tiedätkö ketään, jonka olisi hyvä kuulla oppimastasi
- Raamatun teksti DBS-menetelmälle on 1. Dan 3.luku

Tulisessa pätsissä, eli uuniin vai duuniin?

Oli tapahtunut ikäänkuin käännteinen Exodus. Juuda itse oli tullut kuin Egyptiksi ja sen hallitsijat faaraoiksi. Jerusalemin oli täytetty viattomalla verellä ja maa oli täynnä syntiä ja turmelusta. Vaikka ulkoinen jumalanpalvelus olikin jatkunut Jerusalemin temppelissä, niin Juuda oli luopunut elävästä Jumalasta ja palvonut epäjumalia. Jumala tuomitsi Juudan. He joutuivat pakkosiirtolaisuuteen.

Daniel, Sadrak, Meesak ja Abed-Nego olivat eläneet lapsuutensa uskonpuhdistuksen keskellä, Juudan viimeisen hyvän kuninkaan aikana, perikadon varjossa. Herran tuomio oli kuitenkin jo silloin ollut peruuttamaton. Israel joutuisi kuin uudelleen erämaahan, nyt 70 vuodeksi. Ja niinkuin erämaassa, niin nytkin iso osa kansaa oli epäuskon vallassa. Hesekielin kuvaus pakkosiirtolaisista avaa tätä seurakunnan yleistä hengellistä tilaa; heillä oli oikean jumalanpalveluksen muoto, mutta heidän sydämensä oli ylpeä, kova ja kiinni vääryydessä.

"He tulevat sinun luoksesi joukoittain, istuvat edessäsi minun kansanani ja kuuntelevat sinun sanojasi, mutta he eivät tee niitten mukaan, sillä he osoittavat rakkautta suullansa, mutta heidän sydämensä kulkee väärän voiton perässä. Ja katso, sinä olet heille kuin rakkauslaulu, kauniisti laulettu ja hyvin soitettu: he sanojasi kyllä kuuntelevat, mutta eivät tee niitten mukaan" (Hes 33:31-32).

Voi, että me emme olisi niinkuin he! Haluan siksi kysyä, että miksi olet tänään täällä! Mitä Jeesus sinulle merkitsee? Miksi lauloit mukana? Onko sydämesi mukana? Jos tästä otettaisiin pois kaikki puitteet, olisitko sinä tässä? Jos muu palaisi pätsissä, eikä jäisi kuin sinä ja Jeesus niin riittäisikö Jeesus? Jeesus aikanaan sanoi, että ihmiset halusivat vain hetken iloitella Johannes Kastajan valossa. Ehkä he pitivät Johannesta hulluna ja hänen kuuntelemisensa oli hyvää viihdettä. Ehkä heitä jopa viehätti hänen karismansa. Ehkä kyseessä oli jokin muu, mutta jokatapauksessa niin moni oli tullut väärin motiivein. Näin oli myös Jeesuksen kohdalla! Edellä olevat Hesekielin sanat olivatkin iso tema Jeesuksen opetuksissa. Jeesuksen luo tultiin mm. terveyden ja ruuan takia. Mutta kuinka moni tuli Jeesuksen itsensä takia? Oletko sinä tänään täällä Jeesuksen itsensä takia?

Jeesuksen sanoja mukaillen haluan myös kysyä, missä sinun aarteesi on? Missä aarteesi on, siellä on sydämesi! Minkä perässä sydämesi kulkee? Onko evankeliumi sinun aarteesi? Rakastatko sinä Kristusta? Nämä ovat äärimmäisen tärkeitä kysymyksiä, kun

mietimme mikä olisi kultainen kuvapatsas meidän aikanamme? Valta, voima kauneus raha ja valta jne. Tavoitteletko jotakin näistä Kristuksen kustannuksella? Jaakob kirjoittaa, että oikea jumalanpalvelus leskien katsomisen ohella on varjella itsensä niin, ettei maailma saastuta..

Vielä Hesekiel jatkaa, että pakkosiirtolaiset eivät olleet tehneet parannusta epäjumalanpalveluksesta. He kuuntelivat väärää profeettoja, jotka olivat hurmoksissa oman sydämensä voimasta ja jotka lupasivat Jumalan ilmestymistä ilman parannuksen teon tarvetta sekä Jumalan tuomioihin nöyrytymistä.

Seurakunta siis oli luopumuksen tilassa ja maailma tyrannin vallassa. Tämän kaiken keskellä Daniel, Sadrak, Mesak ja Abednego kuitenkin palvelivat uskollisesti Jumalaa; silloinkin, kun he osana Juudan kansaa, joutuivat kärsimään kansan syntien tähden. Vastoin valheprofeettojen sanomaa, miehet ottivat nöyrästi Jumalalta tilanteen vastaan. He pitivät varmasti mielessään niin profeetta Miikan kuin Jeremiankin kautta tulleen Sanan Herralta. Miika oli puhunut pakkosiirtolaisuudesta:

"siellä sinut pelastetaan; siellä lunastaa sinut Herra vihamiestesesi käsistä"
(Miik 4:10).

Jeremia taas oli kehottanut toimimaan sen kaupungin parhaaksi, johon Jumala heidät siirtäisi. Ja tämä on tärkeää; Jumalan tuomioita ei voi päästä pakoon mitenkään muuten, kuin nöyrytyksellä; ennenkaikkea nöyrytyksellä syntisenä Jeesuksen ristin juurelle. Se, että omatuntomme olisi sidottu Jumalan Sanaan, myös varjelee meidät—kuten varmasti varjeli nämä neljä miestä babyloniassa—se varjelee meidät kun ja jos meidät koetetaan saada tuomitsemaan itse itsemme ahdasmielisiksi, homofoobikoiksi (kuinka moni kumartaa vähän tätä maailmaa, ja suosiota ja asemaa varjellakseen ei sano suoraan esimerkiksi, että homoseksuaalisuus on syntiä) tai vaikka rasisteiksi (rasismi itsessään on syntiä, mutta sanaa käytetään myös yleisesti aseena sitä vastaan, joka pitäytyy Raamatun opetukseen). Jeesus on kutsunut sinut ja minut uudistumaan mieleltämme Jumalan Sanassa. Sinun suorastaan täytyy tuntea Jumalan Sana, koska elämme maailmassa, jossa

"pimeys tehdään valkeudeksi ja valkeus pimeydeksi" (Jes 5:20).

Varoitin sinua: Sinä eksyt ilman Jumalan Sanaa. Ja taas, jos omatuntosi on sidottu Jumalan sanaan, olet suuresti siunattu, vaikka joutuisitkin leimatuksi ja muuten kärsimään uskollisuutesi tähden.

Jaakob siis kirjoitti, että tulee "varjella itsensä niin, ettei maailma saastuta.." Pakkosiirtolaisuudessa miehiin oli ensin sovellettu Nebun hovissa mietoa tyranniaa; heidät haluttiin voittaa baabelille tarjoamalla heille kaikkia sen herkkuja, loistoa ja luksusta—ehkä he silloin kylläisinä tulisivat kieltäjiksi ja sanoisivat: "kuka on Herra" (Snl 30:9)? Tämä on tänäänkin yksi perkeleen tehokkain ase sinua ja minua vastaan. Tätä perkele koetti myös Jeesusta vastaan, viedessään Jeesuksen korkealle vuorelle. Näyttäen kaikkia maailman valtakuntia perkele sanoi:

"Tämän kaiken minä annan Sinulle jos lankeat maahan ja kumarrat minua"
(Matt 4:9).

Enää ei edes tarvita korkeita vuoria, sillä sinulla on älypuhelin. Onko puhelimesi käyttö sellaista, että varjelet itsesi niin, ettei maailma saastuta? Vai onko puhelin kuin avoin ovi, josta maailman saasta pääsee tunkeutumaan kotiisi, aivan kuin päästiin Jerusalemiin

salaista vesijohtoa pitkin. No, Daniel ja toverit eivät olleet tehneet kompromissia Jumalan Sanan kanssa. Niinpä perkele vaihtoi taktiikkaa. Tilalle tuli kova tyrannia, minkä uhka oli kyllä alusta asti esillä. Baabelissa sai pelätä jatkuvasti kaulansa puolesta jos ei miellyttänyt kuningasta.

Luemme:

"Kuningas Nebukadnessar teetti kultaisen kuvapatsaan, jonka korkeus oli kuusikymmentä kyynärää ja leveys kuusi kyynärää, ja pystytti sen Duuran lakeudelle Baabelin maakuntaan." Kaikki hallitus-, ja virkamiehet kutsuttiin. "Silloin kokoontuivat satraapit, maaherrat, käskynhaltijat, neuvonantajat, aarteiden hoitajat, lainoppineet, tuomarit ja kaikki muut maakuntain virkamiehet sen kuvapatsaan vihkiäisiin, jonka kuningas Nebukadnessar oli pystyttänyt, ja he asettuivat sen kuvapatsaan eteen, jonka Nebukadnessar oli pystyttänyt. Ja kuuluttaja huusi voimallisesti: "Teille, kansat, sukukunnat ja kielet, julistetaan: heti kun te kuulette torvien, huilujen, kitarain, harppujen, psalttarien, säkkipillien ja kaikkinaisten muiden soittimien äänen, langetkaa maahan ja kumartaen rukoilkaa kultaista kuvapatsasta, jonka kuningas Nebukadnessar on pystyttänyt. Mutta joka ei lankea maahan ja kumarra, se heitetään sillä hetkellä tuliseen pätsiin" (Dan 3:1-6).

Mistään ei käy ilmi, että Sadrak, Mesak ja Abed-Nego olisivat voineet valmistautua tai varautua siihen, mitä tuleman piti. Ja kuitenkin, he elivät lähellä Jumalaa ja siksi olivat niin valmiita kuin suinkin. He olivat olleet uskollisia vähässä, ja niinpä nytkin he pitivät kiinni siitä, mitä Sana sanoi. Virkansa puolesta heidän piti tulla paikalle juhliin ja sitten äkkiä heille valkeni, että heidän tulee luopua uskostaan tai kuolla.

Näin oli myös alkuseurakunnan aikaan Rooman valtakunnassa. Milloin tahansa saattoi sotilasosasto marssia kulman takaa torille pieni alttari mukanaan ja kaikkien oli pakko vannoa uskollisuutta ja uhrata keisarille--muuten hartiat kevenivät tai leijonat saivat lisää raadeltavaa. Tällaisen totalitarismin varjossa kristityt pysyivät tunnustuksessa, että Jeesus on Herra ja moni kuoli tämän tähden marttyyrina.

Totalitarismi on sitä, kun esivalta ei enää ole Jumalan määräämällä paikalla alamaisuudessa Jumalalle ja Hänen Sanalleen. Ensimmäinen askel on kieltää Jumala. Silloin jäljelle jäävä korkein vallankäyttäjä on valtio tai tyranni. Olemme länsimaissa tällä totalitarismin tiellä. Tämä sitten meni äärimmäisyyteen niin Babyioniassa kuin Roomassakin, kun hallitsijat korottivat itsensä Jumalan paikalle; jos et toiminut heidän tahtonsa mukaan, menetit oikeuden elää heidän valtakunnassaan. Jos et vannonut uskollisuuden valaa, et saanut leimaa passiin ja menetit joko oikeuden olla täysimääräinen yhteiskunnan jäsen taikka sitten menetit kaiken, henkesi myös. Mihinkään tällaiseen toimintaan ei esivallalla ole lupaa Jumalalta, ja tämä on kaikkein tärkeintä: esivallalla ei etenkään ole lupaa puuttua jumalanpalvelukseen millään lailla. Yksin Jumala määrittää, kuinka Häntä tulee palvoa ja palvella.

Jeesus sanoi kerran veron maksamisesta: "antakaa keisarille, mikä keisarin on, ja Jumalalle, mikä Jumalan on" (Matt 22:21). Keisari siis sai määrätä kuvaansa kantavasta rahasta. Mutta se, missä on Jumalan kuva, tuli antaa Jumalalle. Missä siis on Jumalan kuva? Ei rahassa, vaan sinussa. Ja kun annat itsesi Jumalalle, siihen ei keisari tai esivalta saa puuttua; sillä ei ole Jumalalta siihen lupaa ja sen tulsi pysyä omassa tehtävässään. On vielä erikseen harkittava, mikä oli viisautta missäkin yhteydessä, mutta jokatapauksessa tästä syystä ne seurakunnat, jotka eivät noudattaneet koronan aikana kokoontumisrajoituksia, eivät tehneet väärin Jumalan edessä. Ja toisaalta ne, jotka

käyttivät koronapassia tekivät tästä syystä väärin Jumalan edessä. Passin käyttäminen oli väärin myös siksi, että se synnytti väärää evankeliumia julistavan yhtälön. Oikea evankeliumihan on se, että saat tulla juuri niin kadotettuna syntisenä Kristuksen luokse kuin mitä olet. Saat tulla Kristuksen luo, ilman ehtoja; sinun ei ensin täydy tehdä jotakin tai täyttää jotakin lakia kelvataksesi. Tätä kutsutaan evankeliumin totuudeksi ja meitä veloitetaan vaeltamaan sen mukaan (Gal 2:14). Jos seurakunta siis vaatii Jumalan kohtaamista etsivää ihmistä ensin täyttämään lain koronapassin muodossa, ja siis estää passittomilta pääsyn, on se vastoin tätä periaatetta. Hallituksella ei ole oikeutta määritellä, kenellä on sertifikaatti tulla seurakunnan kokoukseen!

Yksi koko Danielin kirjan pääteemoista on Jumalan kaikkivaltius suhteessa kaikkiin tapahtumiin ja valtakuntiin ja hallitsijoihin. Yksin Jumalalla on todellinen valta ja yksin Häntä meidän tulee palvoa ja kunnioittaa ja olla ensin yksin Hänelle alamaiset. Jumala tosin käyttää jumalattomia hallitsijoitakin tarkoitustensa toteuttamiseen, mutta myös lopulta tuomitsee sen, joka on ylpeänä korottanut itsensä saatanan jalanjäljissä pois omasta asemastaan.

Palvoako siis kultaista patsasta, joka edusti Tyrannin valtaa ja jonka palvonnan tarkoitus oli lujittaa tuo Tyrannin valta kestävänsä? Kenelle vanhoja uskollisuutta; Jumalalle vai valtiolle? Nyt ei tarjottu hovin loistoa ja luksus elämää, vaan uhattiin viedä kaikki, henkeä myöten. Synti ja luopumus oli nyt tarjottimella vapauden valeasussa. Mutta miehet tiesivät, että oli Nebuakin pahempi hirmuhallitsija; ja tuon hallitsijan nimi on synti. Miehet uskoivat elämänsä kaikkivaltiaan Jumalan käsiin.

Niinpä kätyrit ja ilmiantajat saivat tehtävää. Kuninkaan eteen tultiin kertomaan, että Sadrak, Meesak ja Abed-Nego

"eivät välitä sinun käskystäsi, kuningas; he eivät palvele sinun Jumalaasi eivätkä kumartaen rukoile kultaista kuvapatsasta, jonka sinä olet pystyttänyt". Silloin Nebukadnessar vihan vimmassa käski tuoda Sadrakin, Meesakin ja Abed-Negon.. Nebukadnessar sanoi: aivanko tahallanne te.. ette tahdo palvella minun Jumalaani ettekä kumartaen rukoilla kultaista kuvapatsasta, jonka minä olen pystyttänyt" (Dan 3:12-14).

Meidän kristillisyyden ei tulisi olla vain sitä, ette emme tee jotakin, vaan että elämme, todella elämme Jumalalle, koska meidät on herätetty Kristuksen kanssa. Mutta meidän vastarinnan jumalatonta hallitusta ja sen tyranniaa kohtaan tulisi ensin olla passiivista, näiden kolmen miehen todistuksen mukaista: "En kumarra!" Ja Danielin todistuksen mukaista, kun Daniel myöhemmin ei vain uhmannut kuninkaan kieltoa salassa, vaan palvoi Jumalaa ikkunat sepposen selällään että se varmasti tulisi ihmisten tietoon. Hallitsijalla ei ole oikeutta puuttua jumalanpalvelukseen.

Jeesus varoitti opetuslapsiaan, että heidät raahattaisiin oikeuteen sentähden, että he olisivat uskollisia Hänelle. Opetuslapsi ei olisi Mestariaan suurempi.

"Jos he ovat Minua vainonneet, he vainoavat teitäkin" (Joh 15:20). "Mutta pitäkää te vaari itsestänne. Teidät vedetään oikeuksiin, ja teitä piestään synagoogissa, ja teidät asetetaan maaherrain ja kuningasten eteen, minun tähteni, todistukseksi heille. Ja kun he vievät teitä ja vetävät oikeuteen, älkää edeltäpäin huolehtiko siitä, mitä puhuisitte; vaan mitä teille sillä hetkellä annetaan, se puhukaa. Sillä ette te ole puhumassa, vaan Pyhä Henki" (Mark 13:9&11).

Myös Jeesus itse oli syyttömänä oikeudessa tuomittavana Pilatuksen edessä, ja Hänet tuomittiin, ettei meitä tuomittaisi iankaikkiseen kadotukseen. Kuten apostoli Johanneksen opetuslapsi Polykarpos vastasi kuulustelijalleen: "sinä uhkaat tulella, joka hetkisen palaa ja vähän ajan päästä sammuu. Sinähän et tunne tulevan tuomion tulta, joka odottaa jumalattomia heidän iankaikkiseksi rangaistukseksi." Tuon ikuisen tulen me ansaitsisimme, mutta sen Jeesus otti meidän edestämme.

"Sadrak, Meesak ja Abednego vastasivat ja sanoivat kuninkaalle: "Nebukadnessar! Ei ole tarpeellista meidän vastata sinulle tähän sanaakaan. Jos niin käy, voi meidän Jumalamme kyllä pelastaa meidät tulisesta pätsistä, ja hän pelastaa myös sinun kädestäsi, kuningas. Ja vaikka ei pelastaisikaan, niin tiedä se, kuningas, että me emme palvele sinun jumaliasi emmekä kumartaen rukoile kultaista kuvapatsasta, jonka sinä olet pystyttänyt." Silloin Nebukadnessar tuli kiukkua täyteen Sadrakia, Meesakia ja Abednegoa kohtaan ja hänen hahmonsä muuttui. Ja hän käski ja sanoi, että pätsi oli kuumennettava seitsemän kertaa kuumemmaksi kuin tavallisesti" (Dan 3:16-19).

"Ja hän käski sotajoukkonsa väkevimpien miesten sitoa Sadrakin, Meesakin ja Abednegon ja heittää heidät tuliseen pätsiin. Silloin nämä sidottiin vaippoineen, takkeineen, päähineineen ja muine vaatteineen ja heitettiin tuliseen pätsiin" (Dan 3:20-21).

Näinkin sidottuina, inhimillisissä kahleissa, he olivat vapaimmat kaikista paikalla olijoista.

"Koska nyt kuninkaan sana oli niin ankara ja pätsi niin kovin kuumennettu, tappoi tulen liekki ne miehet, jotka veivät ylös Sadrakin, Meesakin ja Abednegon. Mutta nämä kolme miestä, Sadrak, Meesak ja Abednego, suistuivat sidottuina tuliseen pätsiin. Silloin kuningas Nebukadnessar hämmästytti ja nousi kiiruusti ylös ja lausui hallitusmiehilleen sanoen: "Emmekö heittäneet kolme miestä sidottuina tuleen?" He vastasivat ja sanoivat kuninkaalle: "Totisesti, kuningas!" Hän vastasi ja sanoi: "Katso, minä näen neljä miestä kävelevän vapaina tulessa, eivätkä he ole vahingoittuneet, ja neljäs on näöltänsä niinkuin jumalan poika". Silloin Nebukadnessar meni tulisen pätsin aukolle, lausui ja sanoi: "Sadrak, Meesak ja Abednego, te korkeimman Jumalan palvelijat, astukaa ulos ja tulkaa tänne".

"Sadrak, Meesak ja Abednego astuivat silloin ulos tulesta. Satraapit, maaherrat, käskynhaltijat ja kuninkaan hallitusmiehet kokoontuivat ja näkivät, ettei tuli ollut voinut mitään näiden miesten ruumiille, etteivät heidän päänsä hiukset olleet kärventyneet eivätkä heidän vaatteensa vioittuneet; eikä heissä tuntunut tulen käryä. Silloin Nebukadnessar lausui ja sanoi: "Kiitetty olkoon Sadrakin, Meesakin ja Abednegon Jumala, joka lähetti enkelinsä ja pelasti palvelijansa, jotka häneen turvasivat eivätkä totelleet kuninkaan käskyä, vaan antoivat ruumiinsa alttiiksi, ennemmin kuin palvelivat ja kumartaen rukoilivat muuta jumalaa kuin omaa Jumalaansa. Ja minä annan käskyn, että jokainen, olkoon hän mitä kansaa, kansakuntaa ja kieltä tahansa, joka puhuu pilkaten Sadrakin, Meesakin ja Abednegon Jumalasta, hakattakoon kappaleiksi, ja hänen talonsa tehtäköön soraläjäksi; sillä ei ole muuta jumalaa, joka niin voi pelastaa kuin tämä." Sitten kuningas asetti Sadrakin, Meesakin ja Abednegon suureen valtaan Baabelin maakunnassa. "Kuningas Nebukadnessar kaikille kansoille, kansakunnille ja kielille, jotka asuvat kaiken maan päällä: suuri olkoon teidän rauhanne! Minä olen nähnyt hyväksi ilmoittaa ne tunnusteet ja ihmeet, jotka korkein Jumala on minulle tehnyt. Kuinka suuret ovat hänen tunnustekonsa ja kuinka voimalliset hänen ihmeensä!

Hänen valtakuntansa on iankaikkinen valtakunta ja hänen valtansa pysyy suvusta sukuun" (Dan 3:22-33).

Tässä kertomuksessa Sadrak, Mesak ja Abednego edustavat meille Jumalalle uskollista Israelia ja seurakuntaa. Israel taas oli aiemminkin ollu pätsissä. Egyptiä kutsutaan rautapätsiksi (5Moos 4:20), ja samassa yhteydessä terotetaan sitä, ettei tule kumartaa mitään kuvaa, koska Herra on pelastanut Egyptistä. He siis kansana pelastuivat pätsistä, jotta eivät kumartaisi kuvia, mutta koska he kansana olivat hengellisesti palanneet Egyptiin ja alkaneet uudelleen kumartaa kuvia, joutuivat he konkreettisesti pätsiin. Synti on orjuutta ja vie orjuuteen. Mutta pätsin kautta Jumala aikoi taas uudelleen viedä uskollisen jäännöksensä takaisin omaan maahansa; edessä vain oli nyt noin 70vuotta Babylonian pakkosiirtolaisuutta.

Ennenkaikkea Egypti on Raamatussa vertauskuva synnistä. Jumala pelasti kansansa orjuudesta ja tänään pelastaa todelliselta ja pahemmalta orjuudelta, sillä synti on orjuutta perkeleelle. Sadrak Mesak ja Abednego tuomittiin syyttöminä pätsiin, mutta Jumala oli pätsissä heidän kanssansa. Tämä kaikki johtaa meidät ajattelemaan Kristusta! Kristus tuomittiin syyttömänä meidän edestämme ja Hän otti edestämme kannettavakseen kadotustuomiomme tulen. Kristus tuli meidän kadotettujen luokse ja otti tulisen pätsimme, kirouksemme ja kadotustuomiomme, niin, että me pääsisimme vapaiksi. Sadraakin, Meesakin ja Abednegon hiukset eivät olleet kärventyneet eivätkä heidän vaatteensa olleet vioittuneet. Tätä on olla Kristuksen oma; ei ole mitään kadotustuomiota niille, jotka ovat Kristuksessa Jeesuksessa.

Mutta tämä ei tarkoita sitä, että Jumala pelastaisi meidät vainolta, tai marttyyrikuolemalta, mutta, kuten Polykarpos kuulustelijoilleen vastasi; siltä iankaikkiselta tulelta pelastaa ja on takuulla kanssamme kaikissa pätsissä, mihin vain joudummekaan–kunhan pätsi ei ole tietoisien synnin ja kompromissin seurausta.

"Niin tiedä se, kuningas, että me emme palvele sinun jumaliasi emmekä kumartaen rukoile kultaista kuvapatsasta, jonka sinä olet pystyttänyt."